

Facír

studentský časopis

Zvláštní vydání k
výročí školy

01

9/2025

Obsah

Úvodní slovo	03
Zprávy ze školy	04
Historie školy v Trutnově	06
(M)Učení	09
Fotoreportáž	13
Almanach	16
Kulturní okénko	18
Les - přírodní klimatizace	20
Množírny	22
Atlas velký	24

Graficky zpracovali Vojtěch Čížek a Anežka Chaloupková.

Úvodní slovo

Milí spolužáci, učitelé a čtenáři Facíru,

prázdniny jsou za námi a nový školní rok je v plném proudu. Možná jste si ještě nestačili úplně zvyknout na zvonění, ranní vstávání a domácí úkoly – ale zase jsme zpátky mezi kamarády a čeká nás spousta nových příběhů.

Jako nový šéfredaktor časopisu mám radost, že vám můžu představit další číslo Facíru.

Chceme, aby to nebyly jen stránky plné textu, ale místo, kde se odráží život naší školy – od soutěží a akcí, přes rozhovory a články, až po drobnosti, které nám dělají dny zajímavější.

Najdete tu pohledy spolužáků, nápady, trošku humoru i inspirace. A hlavně – budeme rádi, když se do tvorby zapojíte i vy. Facír je otevřený každému, kdo má chuť psát, kreslit, fotit, nebo se podělit o něco zajímavého.

Tak pojďme společně odstartovat školní rok s energií a dobrou náladou. Ať už budete číst mezi hodinami, doma, nebo třeba o přestávce na schodech, doufám, že vás naše články pobaví a potěší.

Hezké čtení a Lesu Zdar!

Vojtěch Čížek

šéfredaktor

Zprávy ze školy

Mgr. Veronika Chrobáková
chrobakova@clatrutnov.cz
MBA

Milí čtenáři,

vítám vás u nového čísla našeho školního časopisu a zároveň v novém školním roce 2025/2026. Začátek školního roku bývá spojen s očekáváním, zvědavostí i radostí z toho, co přinese. Pro některé z vás je to první krok do prostředí naší školy, pro jiné návrat na známou půdu, kde na vás čekají nové výzvy a příležitosti k růstu.

Následující měsíce budou plné studijních povinností, ale i zajímavých

akcí a nezapomenutelných zážitků. Těšit se můžete na oslavy významných výročí školy, odborné soutěže, exkurze i okamžiky, na které budete ještě dlouho vzpomínat. Ráda bych popřála novému šéfredaktorovi Vojtovi Čížkovi, aby ho práce na Fačíru bavila a aby měl vždy dostatek zajímavých témat, která vás osloví.

Malé ohlédnutí za úspěchy a významnými událostmi

Tři zlaté medaile pro Františka Boštíka

V Hradci Králové zazářil student 2. B František Boštík, který na Mistrovství ČR v brokové střelbě vybojoval hned tři zlaté medaile – individuální v kategorii dorostu, v družstvech juniorů a v soutěži mix team junior. Gratulujeme k tomuto skvělému výkonu!

Síla a rychlost na Bojišti

Amfiteátr trutnovského Bojiště hostil v sobotu 28. června International Czech Rookie Cup 2025 v timbersportu. Úspěch si odnesl náš student 2. E (Lesní mechanizátor) Miroslav Větrovec, nejmladší

účastník závodu, který obsadil v silné konkurenci třetí místo. Blahopřejeme!

30 let partnerství s Landsbergem

Naše škola si letos připomíná významné jubileum – 30 let spolupráce s Městskými lesy Landsberg (Forstamt Landsberg am Lech) v Bavorsku. Partnerství, které vzniklo krátce po roce 1993, se proměnilo v pevné odborné i lidské vazby mezi českými a německými lesníky. Díky pravidelným odborným praxím v Landsbergu mohli naši studenti poznat německý model hospodaření v lesích, založený na udržitelnosti, preciznosti a hlubokém vztahu k přírodě.

Úspěch našeho kolegy v prestižním časopise

Mgr. Luděk Spíchal, Ph.D., dosáhl mimořádného odborného úspěchu – jeho článek byl publikován v prestižním britském časopise The Mathematical Gazette. Autor v něm představil inovativní metodu výpočtu čísla π prostřednictvím kovových průměrů a jednotkové hyperboly. Jsme hrdí, že náš kolega reprezentuje Českou lesnickou akademii Trutnov na mezinárodní scéně a přináší nové podněty do světa matematiky. Gratulujeme a přejeme mnoho dalších inspirativních objevů!

Střelci ČLA na mezinárodním závodě v Písku

Ve dnech 9.–10. srpna se na střelnici Provazce u Písku uskutečnil Mezinárodní závod mládeže K4M. Naši střelci se představili v individuálních disciplínách i v soutěži družstev, kam se nominovali díky úspěchům v probíhající sezoně. Mezi účastníky nechyběli ani závodníci ze Slovenska a Maďarska. Děkujeme našim studentům za skvělou reprezentaci a přejeme pevné nervy i přesnou mušku v dalších soutěžích!

Za zmínku stojí také povedený letní tábor, který se osvědčil i jako výborná náborová aktivita. Velké poděkování patří všem, kteří se na jeho přípravě podíleli. Přeji všem, aby byl nový školní rok úspěšný, inspirativní a naplněný radostí z objevování a společného setkávání.

Všem prvákům přeji, aby se u nás cítili dobře, našli oporu u spolužáků i učitelů a odnesli si nejen znalosti a dovednosti, ale také krásné zážitky, na které budou rádi vzpomínat.

@clatrutnov

Lesu a výzvam zdar!
Veronika Chrobáková

Historie školy

PhDr. Jití Uhlíř
emeritní pedagog Střední lesnické
školy a LMS Trutnov (1961–1998)

170 let od založení lesnické školy v Bělé pod Bezdězem
(1855–1904) a v Zákupcích (1904–1940), přeložené roku
1945 do Trutnova (1855–2025)

K 80. výročí založení české lesnické školy v Trutnově
(1945–2025)

Ke konci 18. století vzniklo v Čechách a na Moravě několik soukromých, tzv. mistrovských lesnických škol (Blatno u Chomutova 1773–1791; Zlatá Koruna u Českého Krumlova 1795–1844; Nové Hradky 1805; Lednice na Moravě 1795 ad.), které však zpravidla brzy zanikaly. O zřízení veřejných lesnických škol se začalo uvažovat již od počátku 19. století, ale teprve po vzniku lesnických spolků a po vydání zákona lesního z roku 1852 byl vytvořen předpoklad k jejich otevření. O vybudování státní lesnické školy nebylo možno ještě v 19. století uvažovat, neboť většina lesů v zemi Koruny české byla v soukromém vlastnictví šlechticů nebo církve, tzv. lesní velkostatky. Státní správa si proto zajišťovala potřebnou kvalifikaci lesníků pouze zavedením povinných státních zkoušek.

Po založení spolkové dvoutřídní dvouleté lesnické školy v Úsově na Moravě, slavnostně otevřené už 3. října 1852 z iniciativy lesního inspektora Fridricha Beehtela (1800–1862), se v Čechách zatím řešily dva ožehavé problémy: kde bude lesnická škola umístěna a z čeho bude finančně zajištěna.

Problematiku velkoryse vyřešil tehdejší předseda České lesnické jednoty (Der böhmische Forstverein), založené jako vůbec první lesnický spolek v celém Rakousku v roce 1848, šlechtic – hrabě Christian Waldstein (+ 1904), který se rozhodl uvolnit pro školní účely svůj zámek v Bělé pod Bezdězem k 1. květnu 1855. Slavnostní otevření Böhmische Forstschule in Weißwasser (České lesnické školy v Bělé p. B.) s vyučovacím jazykem německým, jak to tehdy bylo zcela obvyklé na řadě středních škol v

česko-moravskoslezských zemích, se uskutečnilo dne 6. května 1855. Školu vydržovala Jednota, soukromí majitelé lesů a od jara 1862 pak Školský lesnický spolek v Čechách (Forstschulverein). V roce 1864 z podnětu prof. Em. Purkyně při škole zřídili meteorologickou stanici, později dešťoměrné stanice a do správy školy byl převzat obecní les jako školní objekt. Na bělské škole vyučovali vynikající lesníci a vydala i řadu významných lesníků-absolventů. V Bělé p. B. skončilo vyučování dne 23. ledna 1904 po 43 letech provozu. Dne 20. srpna 1904 vrátili budovu zámku a školy lesní správě hraběte Waldsteina, který se toho nedožil, neboť umírá 1. srpna 1904. Činnost nové školy v Zákupcích úředně začala 1. srpna 1904, vyučování pak 2. října 1904. Po vzniku samostatného čsl. státu se škola stává státní. Nadále je ponechán vyučovací jazyk německý a do výuky se povinně zavádí český jazyk jako jazyk státní. V roce 1922 je škola reorganizována na čtyřletou vyšší lesnickou školu (Höhere Forstschule) s maturitními zkouškami a v roce 1925, kdy je zestátněna, nese oficiální název Staatliche deutsche höhere Forstschule in Reichstadt

Dne 21. září 1938 československá vláda přijala Hitlerovy požadavky vnucené jí velmocemi a po odtržení pohraničního území Sudety přešla zákupská lesnická škola do německé říše, do Německa. V roce 1940 se po 36 letech (1904–1940) její existence v Zákupcích se na ni přestalo vyučovat. Samotná škola nebyla však oficiálně zrušena, a existovala právně nadále. Bělskou a zákupskou lesnickou školu v letech 1855–1940 během 85 let její existence na území Čech, ČSR a Protektorátu ukončilo 2 435 absolventů z Čech, Moravy, Slezska, Slovenska, Rakousko-Uherska, Rakouska, Rumunska, Francie, Maďarska, Německa ad. Po osvobození a ukončení druhé světové války roce 1945 už nebyla lesnická škola v Zákupcích obnovena, ale z podnětu československé vlády a Ministerstva školství a osvěty v Praze byla lesnická škola přeložena ze Zákup do Trutnova (28. 8. 1945).

Fotografie školy z r.1945

Zde bylo dne 15. října 1945 zahájeno vyučování ve dvou třídách prvního ročníku Státní vyšší lesnické školy v Trutnově s vyučovacím jazykem českým a jako česká škola zde působí již 80. rokem (1945–2025).

Současná Česká lesnická akademie (ČLA) v Trutnově je z hlediska právně historického jedinou, nespochybnitelnou a oprávněnou nástupkyní středních lesnických škol v Bělé p. B. a v Zákupích, odkud byla na základě výnosu ministerstva školství a osvěty ČSR v Praze z 28. 8. 1945, čís. A79.944/45 – IV přeložena ze Zákup do Trutnova, což stvrdil i dokument vlády Československé republiky, která na své schůzi dne 20. listopadu 1945 (intimát úřadu předsednictva vlády

ze dne 22. listopadu 1945, č. 15.874–III-1090/45) schválila přeměnu bývalých 22 rolnických a 1 lesnické školy s německým jazykem na zemědělské školy a jednu lesnickou (jako 23. ve výřtu) s vyučovacím jazykem českým (vizte oficiální Věstník ministerstva školství a osvěty (Praze), ročník 1945, sešit 13 ze dne 20. 12. 1945, strana 140, článek 133, kde se vysloveně píše „vyšší lesnická škola v Zákupích byla přeložena do Trutnova“).

A tak právem současná Česká lesnická akademie v Trutnově, zkompletovaná k 1. lednu 2008, může slavit v září 2025 již 170 let od založení svých předchůdkyň (1855–2025).

(M)učení

Ludmila Šandová

@sandova_lida

4.O. Ekologie - redaktorka

Ajajaj, školní rok začal. První učební hodiny jsou za námi a kolotoč povinností se rozjel. Den, co den do nás proudí nové informace a hned vzápětí nás čeká test, jak moc jsme je zvládli nacpat do hlavy. Nebudu vám lhát – je to tu náročné. Budete pod tlakem, budete se srovnávat s ostatními, budete ve stresu až vás bude napadat „Stojí mi tohle vůbec za to? Proč to vlastně dělám?“ A právě tahle otázka je klíčem k tomu, abyste školu zvládli.

Těžké chvíle totiž určitě přijdou. Ale když víte, proč to všechno děláte, mnohem líp překonáte momenty, kdy se vám nechce. Vnitřní motivace je totiž motor – čím silnější ji máte, tím víc úsilí dokážete vyvinout.

Zkuste si proto odpovědět: Proč studuji zrovna tuhle školu? Kvůli maturitě? Protože se mi ještě nechce do práce? Nebo proto, že mě fakt zajímá obor, který jsem si vybral/a? Každá odpověď je v pohodě – důležité je ji znát. Klidně si ji napište na papír a přilepte nad stůl ať ji máte stále na očích.

Když vím, proč chci můžu se zaměřit na to jak. Níže je několik návrhů. Každému funguje něco jiného, proto berte tento seznam jako inspiraci a vyzkoušejte, co sedí vám:

1 Pomodoro technika

Nastavíš si budík na 25 minut intenzivní soustředěné práce a pak 5 minut intenzivní pauza.

(Viz:

https://www.youtube.com/watch?v=v9neSpCzvi4&ab_channel=TrochuLep%C5%A1%C3%AD)

2 Přepis látky

Přepisování svými slovy ti pomůže lépe pochopit a zapamatovat učivo.

3 Vysvětlení někomu dalšímu

Když umíš něco vysvětlit spolužákovi (nebo klidně plyšákoví), znamená to, že tomu fakt rozumíš.

4 Nahrávání a poslech

Nahraj si látku do mobilu a poslouchej ji při mechanických činnostech.

5 Myšlenkové mapy a jiné grafické zpracování

Vizualizace ti pomůže vidět souvislosti.

6 Mnemotechnické pomůcky

Rýmováčky, přeběhy, zkratky nebo hry na zapamatování.

7 Aplikace (Quizlet, AnkiDroid)

Kartičky a opakování v intervalech, podle toho jak moc ti to (ne)jde

10 Praktické učení

Spoj si teorii s praxí nebo s pohybem. Třeba si při učení pojmů stoupni a choď po pokoji.

9 Čtení se shrnutím

po každé stránce se zastav a shrň si vlastními slovy, co jsi právě četl/a.

8 AI jako učitel

Může ti vysvětlit látku jinými slovy nebo tě „zkoušet“.

Svoji učební rutinu můžeš vyšperkovat i drobnými triky. Zkus zjistit, kde a kdy se ti učí nejlépe – někdo jede ráno na čerstvo, jiný odpoledne a někdo se soustředí až v noci. Důležitou roli hraje i zdravý životní styl. Spánek není jen o tom „vyspat se“. Během něj se totiž učivo doslova ukládá do dlouhodobé paměti. Krátké šlofiky, kolem dvaceti minut, mohou taky hodně pomoct. Stejně tak pohyb má velký vliv na soustředění i paměť. Díky lepšímu prokrvení mozku se učivo snáz ukládá a navíc máš lepší náladu díky endorfinům.

Pro ty, kteří chtějí jít ještě dál, existují i trochu „biohacker“ triky. Jedním z nich je metoda tzv. prstenu

moci. Náš mozek totiž miluje rutiny a zkratky. Když si před učením vytvoříš jednoduchý rituál, třeba že si vždycky nasadíš stejný prstýnek nebo náramek, časem se ti takhle činnost pevně spojí s režimem soustředění. Stačí, že si prsten nasadíš, a mozek už automaticky přepíná do učebního módu. Podobně funguje i síla čichu. Čich je nejsilněji propojený s pamětí a dá se toho dobře využít. Když se budeš učit u konkrétní vůně, třeba máty, eukalyptu nebo pomeranče, mozek si ji spojí s obsahem, který si opakuješ. A když si k té samé vůni přičichneš před písemkou, zvýšíš šanci, že se ti látka vybaví rychleji a jasněji.

A nakonec...

Škola není sprint, ale maraton. Navíc neběžíš sám. Hledej motivaci, zkoušej nové způsoby učení a neboj se chyb. Pamatuji, že vzdělání není jen o známkách, ale o tom, co si z toho opravdu vezmeš do života.

Držím palce, ať z (m)učení vytěžíš maximum a zvládneš tuhle cestu s hlavou nahoru.

Fotoreportáž

Magdaléna Šírová

@m.sirovaa

3.B, Lesnictví - redaktorka

FACÍR / 15

Almanach

80 let lesnického školství v Trutnově – kniha života školy

Mgr. Petr Havíř
pedagog

Vážení a milí čtenáři výročního čísla Facíra,

jubilejní almanach 80 let lesnického školství v Trutnově 1945-2025 je už osmou publikací zaznamenávající existenci a tradici lesnického školství v Trutnově. Od roku 1956 vycházely sborníčky, které se postupně zvětšovaly počtem stran a formátem v obsáhlejší knižní almanachy, s vývojem fotografování se staly i barevnějšími. Tvorba almanachů je jednoznačně spojena s precizní prací PhDr. Jiřího Uhlíře, který je i čestným členem redakce tohoto almanachu. V roce 2015 vyšel kvalitní almanach redakční rady pod vedením PaedDr. Vladimíra Černíka. V almanaších mimo jiné absolventi nacházejí přehledy svých spolužáků a zaměstnanců školy, absolvované zahraniční cesty, ve Slavínu profesorů nahlédnou do života bývalých učitelů.

Almanach vychází v nákladu 1000 kusů, ke koupi bude například v sobotu 13. 9. 2025 na oslavách 80. výročí naší školy.

Je vhodné si uvědomit, že v dnešní digitální době není mnoho škol, které by almanachy v takovém rozsahu a počtu vydávaly. Stejně tak málokterá škola se může pochlubit zajímavou historií! Vždyť počátky školy sahají až do roku 1855 v Bělé pod Bezdězem. V roce 1945 pak byla škola přeložena ze Zákup do Trutnova.

Čím prošla škola za uplynulých deset let? Je zapotřebí uvést, že doba byla proměnlivá, vyučující a studenti museli úspěšně překonat i období covidu v podobě distanční výuky. V tomto náročném období nebylo možné ani rozvíjet zahraniční vztahy. Do lesního provozu zase zasáhla kúrovcová kalamita.

Personálně se plynule obměnilo vedení školy. V roce 2019 nastoupil do ředitelské funkce po výběrovém řízení Ing. Miloš Pochobradský a v roce 2024 po konkurzu se stal zástupcem Ing. Tomáš Herčík. Omladil se i pedagogický sbor, kdy Mgr. Daniela Krátká zvítězila v roce 2023 ve finále ankety o nejoblíbenějšího učitele Zlatý Ámos, zároveň se vhodně využívají zkušenosti starších zaměstnanců, prohloubily se vztahy s absolventy a přáteli školy, velmi se posílil marketing školy, viditelnost školy v médiích a na sociálních sítích. Zvýšil se i počet zájemců o studium, novým oborem je přírodovědné lyceum, jež bude cílit na budoucí studenty vysokých škol a na toto studium je připravovat.

V roce 2024 bylo otevřeno jedno z nejmodernějších vzdělávacích středisek pro operátory těžebně dopravních strojů, splněným snem je nový sportovní areál v Trutnově za

internátem, rekonstruovala se školní chata Vobešlovka, kde zaměstnanci akademie pořádají letní tábory pro děti ze základních škol. Dbá se na využívání volného času studentů, vzniklo pro ně velké množství nových kroužků. Modernizovaly se učebny a kabinet myslivosti, škola má i vlastní pilařský provoz, opravené a vylepšené střešní. Novinkou se staly výstavní České lesnické dny pro lesnickou i laickou veřejnost, škola má i svoji meteorologickou stanici a nově postavený srub v lesní školce Peklo. Po letech se opět podílí na vydávání nových lesnických učebnic, její vyučující se neustále vzdělávají a nepočítají odpracované hodiny ve volném čase.

Co napsat na rozloučenou? Chci poděkovat všem přispěvatelům do almanachu, redakční radě, PhDr. Jiřímu Uhlířovi, RNDr. Petru Kejklíčkoví, za neocenitelnou pomoc Mgr. Jiřímu Kubečkovi a dalším dvěma počítačovým specialistům. Dále děkuji kolegyním Mgr. Petře Adamecové a Mgr. Daniele Krátké za pomoc při jazykových korekturách. Almanach je totiž kolektivním dílem, bez Vás všech by tento almanach nemohl vzniknout! Poděkování patří i vydavatelství Uniprint za kvalitní úpravu a sazbu. Velké poděkování patří všem sponzorům, kteří finančně přispěli na vydání almanachu k 80. výročí školy v Trutnově.

Lesu zdar!

Kulturní okénko

Anna Pokryvačová
@anina0159
t.O., Ekologie - redaktorka

Lesu!

Vítám vás u dalšího vydání Facíra a tím i u dalšího kulturního okénka... Již minule tu byl soupis akcí, které se v Trutnově pořádají, a jelikož prázdniny teprve nedávno skončily, program je stále nabitý i venkovními událostmi (teď už si jen přát, aby nám i počasí přálo).

V programu jsou samozřejmě zařazeny jak vnitřní, tak venkovní koncerty, cestopisné přednášky, divadelní představení, nebo i do konce září trvající letní kino.

Akce jsou samozřejmě sepsané na další dva měsíce, než vyjde nové číslo Facíra a v něm čerstvé, aktuální "Kulturní okénko".

6. 9., 13:00	Den s dračí letkou - turistická akce (volanovské letiště)
7. 9., 10:00	Trutnovský jarmark (UFFO)
11. 9., 19:00	Dyna Stephens Q. - součást festivalu Jazzinec (sál Bohuslava Martinů)
13. 9., 14:00	Lunapark v hlavě - čtení a koncerty, memoriál Vojty Lábusa (Hrádeček a kavárna UFFO)
13. 9., 20:00	Furiosa: sága Šíleného Maxe - letní kino (Bojiště Trutnov)
17. 9., 22:00	Noe literatury v Trutnově 2025 (knihovny, muzeum Podkrkonoší, ČLA, Poshta420, Divadýlko Trdýlko, městská galerie, ...)
20. 9., 12:50	20. 9., 12:50 → Rýbrcoul a Otevřené hospody - koncerty (UFFO, Železný bar, Malé náměstí, tržnice, Krakonošovo náměstí, An Café + pouliční muzikanti)
20. 9., 20:30	Jak vycvičit draka - letní kino (Bojiště Trutnov)

21. 9. Eva! - divadelní představení (UFFO)
 23. 9., 19:00 (Ne)obyčejné radosti - koncert (UFFO)
 25. 9., 19:00 Osud zmizelého - divadelní představení (UFFO)
 27. 9., 16:30 Pepa Lábus a Petr Linhart - koncert (Janská
 kaple)
 27. 9., 19:00 Koncert filmové hudby - koncert (UFFO)
 29. 9., 19:00 Mystické Japonsko: Jiří Kolbaba - cestopisný
 pořad (UFFO)
 20. 9., 19:00 Jak běžet do kopce s Janou Paulovou - zábavní
 pořad (UFFO)
 3. 10., 19:00 Floyds cz/sk - koncert (UFFO)
 4. 10., 19:00 Katapult: Tour 50 let 1975-2025 - koncert
 (UFFO)
 6. 10., 19:00 Karpatami - divadelní představení (UFFO)
 8. 10., 19:00 Snowflakes - divadelní představení (UFFO)
 13. 10., 19:00 Divoká Amazonie - cestopisný pořad (UFFO)
 14. 10., 19:00 TP-Boni pueri - koncert (UFFO)
 15. 10., 19:30 Tomáš Klus a Cílová skupina: Tady to máš -
 koncert (UFFO)
 19. 10., 19:00 Nejbližší - divadelní představení (UFFO)
 21. 10., 19:00 TP-Tomáš Hanák a moravské klavírní trio -
 koncert (UFFO)
 22. 10., 19:00 Kuba, ráj na zemi? - cestopisný pořad (UFFO)
 23. 10., 19:00 TP-Philharmonia octet Prague a hosté - koncert
 (UFFO)
 24. 10., 19:30 Tata boys - koncert (UFFO)
 25. 10., 17:00 Kollárovec Trutnov 2025 - koncert (UFFO)
 30. 10., 19:00 Makropulos musical - divadelní představení
 (UFFO)

To by z akcí na září a říjen bylo vše. Doufám že vás nějaká z uvedených akcí zaujala a vy si užijete poslední, téměř letní chvíle na některé z nich!

Les

přírodní klimatizace, která dýchá s námi

Vojtěch Čížek
@vojta.cizek
4.A, lesnictví - Šéfredaktor

Když venku rozpaluje asfalt a tvoje tričko se lepí k zádech, stačí pár kroků do lesa a hned pocítíš úlevu. Není to magie – les je prostě přírodní klimatizace, která funguje díky komplexnímu propojení stromů, půdy, vody a živých organismů.

Stromy, které „pracují“

Stromy neustále přijímají oxid uhličitý a uvolňují kyslík. Kromě toho dochází k evapotranspiraci – kombinaci odpařování vody z listů a půdy. Tento proces ochlazuje okolní vzduch a zvyšuje jeho vlhkost, což je během letních měsíců velmi příjemné. Představ si to jako miliony malých ventilátorů, které nejen ochlazují vzduch, ale zároveň zlepšují jeho kvalitu.

Les vs. město

Pod korunami stromů je vždy o několik stupňů chladnější než na rozpáleném chodníku. Les také pohlcuje hluk, zachytává prach a další znečišťující částice a čistí vzduch. Kořeny stromů pomáhají zadržovat vodu v půdě a zpomalují odtok dešťové vody, čímž snižují riziko lokálních povodní. Každý strom tak přispívá k mikroklimatu, které zlepšuje pohodlí nejen pro člověka, ale i pro zvířata a rostliny.

Různé stromy – různé účinky

Různé druhy stromů mají rozdílnou schopnost ochlazovat okolní prostředí. Buk a dub mají husté listy, které poskytují silný stín, zatímco smrk a borovice uvolňují z jehličí vodní páru, jež zvlhčuje vzduch. Lesy s pestrou skladbou stromů tedy fungují jako efektivnější přírodní klimatický systém než monokulturní porosty.

Lesník – ekolog a manažer

Lesníci sledují nejen stromy, ale také zvěř a půdní podmínky. Přemnožená zvěř, například jelení populace, může poškodit mladé stromky, což ovlivňuje schopnost lesa ochlazovat okolí. Péče o les zahrnuje tedy nejen výsadbu a údržbu porostů, ale i ochranu biodiverzity a udržení rovnováhy mezi jednotlivými složkami ekosystému.

Biodiverzita a ekosystém

Les není jen stromy a zvěř. Pod stromovou korunou žije množství rostlin, hub a drobných živočichů, kteří spolu tvoří složitý ekosystém. Každý z těchto organismů přispívá k zdraví lesa – houby rozkládají organickou hmotu, drobní savci a ptáci rozšiřují semena, a rostliny udržují půdu pevnou a živnou. Tak se les udržuje zdravý a efektivně ochlazuje své okolí.

Les a klima budoucnosti

V době, kdy čelíme klimatické změně a extrémnímu suchu, mají lesy ještě větší význam. Poskytují stín, udržují vlhkost a pomáhají snižovat teplotní extrémy ve městech i na venkově. Ochrana a správné hospodaření s lesy je proto nejen otázkou estetického a rekreačního zážitku, ale i nezbytnou součástí ochrany klimatu.

Až příště budeš hledat úlevu před horkem, vydej se do lesa. Stačí pár minut pod stromy a pocítíš ochlazení, zklidnění a osvěžení. Les není jen kulisa – je to živý organismus, který funguje jako přírodní klimatizace a čistička vzduchu. Každý strom, který tam roste, přispívá k udržení zdravého mikroklimatu a k ochraně klimatu celé planety.

Množírny

Ludmila Šandová
@sandova_lida
4.O, Ekologie - redaktorka

Množírna je místo, kde jsou kočky a především psi namačkaní v malých klecích jeden vedle druhého, bez podmínek vhodných pro jejich spokojený život.

Cena štěňat na trhu neskutečně roste. Psi s papíry původu stojí až několik desítek tisíc a to je důvod, proč lidé hledají různé inzeráty, kde by mazlíčka mohli pořídit za velmi slušnou částku a bez papírů, vždyť se přece s ním nehodlají účastnit psích výstav ne? Ovšem koupě levných štěňat není jen tak. Některé nabídky nemusí být bez problému. Často se totiž nejen kočky a psi stávají obětí množírny. Ano mluvím o lidech, kteří někdy ani nejsou schopni množírnu rozexnat od normálních inzerátů, jenž třeba podává rodina, ve které jejich fena nečekaně porodila.

A jak že ta množírna vlastně funguje? Zvířata jsou zavřená v malých prostorách ve špině, nikdo po nich neuklízí, nikdo je pravidelně nekrmí, nemají pohyb ani péči jakou si

zaslouží. Proto má většina držených psů různé zdravotní problémy, ale to zdaleka není vše. Psi jsou opakovaně připuštěni k fenám a to hlavně když feny hárají, aby mohly porodit, co nejvíce štěňat. Někteří majitelé jsou schopni fenám dávat i různé hormony. V jedné množírně může být zavřeno až několik plemen. Neprodaná štěňata se páří mezi sebou a vznikají mutace stejné DNA, což vede k dalším problémům a vadám. Někteří pejsci se po narození nedožijí ani šesti měsíců života a někteří zemřou ještě před porodem, jiní jsou zase těžce nemocní i zdegenerovaní. Pokud je zájemců hodně, štěňata jsou oddělena od matky co nejdříve a jsou nabízena zákazníkům k odběru ještě dřív než je povinná lhůta. Nejen že vám množitel nabídne skvělou cenu, ale mazlíčka klidně doveze až k vám.

Tento způsob prodeje není jen v Česku. S množírnu mám vlastní zkušenost, když jsme sháněli nového člena rodiny, narazili jsme na paní, která nabízela štěňata z ciziny a dorozumívala se s námi pomocí překladáče, dokonce nám ho chtěla poslat letadlem v boxu. Potom, co jsme poznali, že se jedná o množírnu, jsme její službu okamžitě odmítli. Také to funguje i naopak, české množírny rozvádějí štěňata po celé Evropě.

Od 1.2. 2021 přibyla do zákona na ochranu zvířat proti týrání definice pojmu množírna. Zákon pojednává o podmínkách prodeje zvířat i jejich množení. Přesto však množírny nezmizely.

Nejlepší způsob jak se vyvarovat množírně je rovnou pořídit mazlíčka s papíry původu z ověřených chovných stanic. Trvejte na předání mazlíčka u majitele. Nevěřte podezřelým inzerátům a nechte se klidně přesvědčit na vlastní oči, každý dobrý chovatel vás vždy rád přijme a ukáže vám, kde se pejsek narodil. Pořád je i mnoho útulků, v kterých pejsci stále čekají na nový domov, který jim třeba zrovna vy můžete poskytnout. Nekupujte

štěně či kotě od množitele z lítosti, tímto majitele množírny jen podpoříte v jeho činnosti.

To, co jsou někteří chovatelé schopni udělat pro peníze, je hrozné, proto pokud objevíte množírnu, okamžitě jí nahlaste Krajské veterinární správě, pod kterou spadá váš kraj.

Atlas velký

Attacus atlas

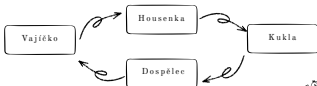
Denisa Horká

@_denulilinka_

3.A, Lesnictví - redaktorka

I Atlas velký je největší motýl naší planety který obývá tropické a subtropické lesy Jihovýchodní Asie.

Atlas má čtyři stádia růstu

I **Vajíčko**

- samička naklade až 300 vajíček na hostitelskou rostlinu
- 2 mm
- bílá až světle šedá barva

I **Housenka**

- po vylíhnutí černá poté se změní na zelenou s voskovými výrůstky
- až 11 cm
- živí se listy rostlin citrusu, guavy, skořicovníku nebo moruše
- většinou sežere svou váhu v listech
- během růstu má několik instarů (= svlékání)
- 4-6 týdnů než se zakuklí

Kokon

- velký hnědý kokon z hedvábí
- 3-4 týdny než se vylíhne dospělec

Zajímavosti

- jeho hlava připomíná hlavu kobry (kvůli odstrašování predátorů)
- z jeho kokonu se vyrábí "divoké hedvábí"
- noční motýl
- dají se chovat doma

Dospělec

- rozpětí křídel až 30 cm
- nemá ústní ústrojí to znamená že už po vylíhnutí nic nestráví
- žije pouze 5-10 dní
- hlavní úkol je rozmnožení a naklazení vajíček
- sameci mají velké čichové tykadla

Můj domácí chov : roztáhnutí a sehnutí křídel

Chcete se zapojit do dění časopisu
Facír? Staňte se součástí naší
redakce! Napište redaktorům na
jejich sociální síti.

@facir.clatrutnov